

Fördjupad utvärdering av miljömålen 2023

Miljökvalitetsmål: Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård

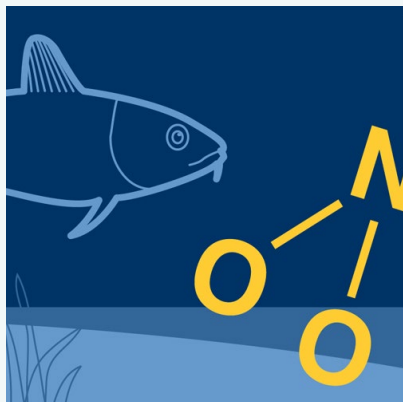

Susanne Eriksson, Miljöuppföljningsenheten, Miljöanalysavdelningen

KSLA 2023-02-08

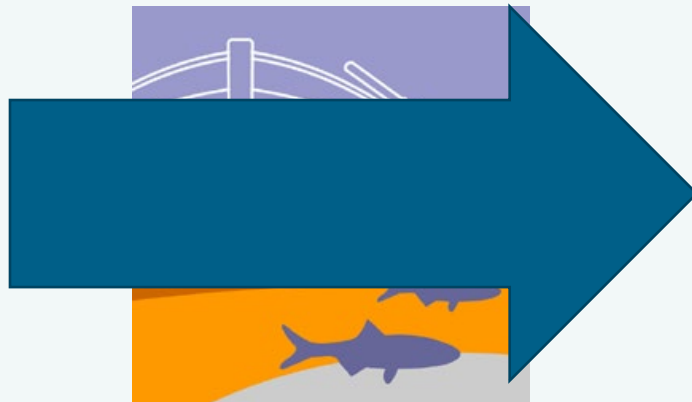
Havs
och Vatten
myndigheten

Ingen övergödning

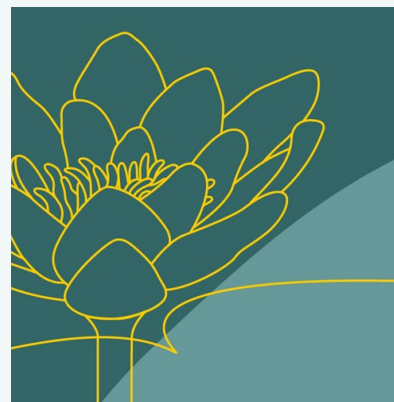
Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten

Hav i balans samt levande kust och skärgård

Västerhavet och Östersjön ska ha en **långsiktigt hållbar produktionsförmåga** och **den biologiska mångfalden ska bevaras**. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelse-värden samt natur- och kulturvärden. **Närings**, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård **ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas**. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar

Levande sjöar och vattendrag

Sjöar och vattendrag ska vara **ekologiskt hållbara** och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. **Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljö-värden samt landskapets ekologiska och vatten-hushållande funktion ska bevaras**, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas

HaV arbetar för att minska jordbrukets övergödningspåverkan genom

- » Finansiering av åtgärder via havs- och vattenmiljöanslagets LOVA-medel (Lokala vattenvårdsprojekt):
 - 157 miljoner kronor beviljades under 2022 till åtgärder som bidrar till *Ingen övergödning*
 - Exempel på åtgärder: strukturkalkning, våtmarker, åtgärdssamordning
- » LEVA (Lokalt engagemang för vatten)– stödfunktion för lokalt åtgärdsarbete mot övergödning
 - HaV tillsammans med Jordbruksverket, LRF och vattenmyndigheterna
 - Åtgärdssamordnarna bidrar till fler övergödningsåtgärder genom samverkan och konkret stöd till markägare och verksamhetsutövare
 - Under 2022 finansierades drygt 50 lokala åtgärdssamordnare av LOVA-medel
- » Samordning av svenska genomförandet av Helcoms aktionsplan för Östersjön och Ospars miljöstrategi för Nordostatlantén
 - Många av övergödningsåtgärderna i Baltic Sea Action Plan (BSAP) och North East Atlantic Environment Strategy (NEAES) rör jordbruket

Politisk styrning, samordning och långsiktig finansiering

- » **Politisk styrning av vatten- och havsmiljöförvaltningen behöver stärkas.** En nationell handlingsplan (som föreslagits i SOU 2019:66) kan ge en tydlig politisk förankring av den långsiktiga inriktningen på vattenförvaltningsarbetet och visa på politiska prioriteringar och avvägningar mellan samhällsmål, t ex mellan *Ingen övergödning* och livsmedelsstrategin. Åtgärdsprogrammen enligt havsmiljöförordningen och vattenförvaltningsförordningen behöver genomföras. .
- » **Den statliga finansieringen av åtgärdsarbete mot övergödning behöver öka,** t ex via LOVA. Finansieringen behöver vara tillräcklig, långsiktig och förutsägbar för att åtgärdsarbetet ska kunna planeras effektivt av markägare, verksamhetsutövare, entreprenörer och myndigheter.
- » **Lokal åtgärdssamordning bidrar till ökat genomförande av fysiska åtgärder mot övergödning.** Detta framgår tydligt inom LEVA (lokalt engagemang för vatten). Arbetet behöver fortsätta långsiktigt.
- » **Sverige kan inte lösa övergödningssproblematiken på egen hand.** Vi behöver fortsätta vara aktiva och drivande inom internationella samarbeten och avtal.

Vatten i landskapet – temarapport (inklusive Grundvatten av god kvalitet)

- » **Det behövs en helhetssyn på vatten i landskapet.** Vatten följer inte administrativa gränser och därför behövs ett avrinningsområdesperspektiv. Det behövs nya former för att på ett effektivt sätt samordna arbetet med vatten i landskapets avrinningsområden. Detta skulle kunna åstadkommas genom att utveckla en tvärgående samordningsfunktion inom befintliga organisatoriska strukturer.

